

Provinciale Staten
statenvoorstel

DATUM	14-4-2015	NUMMER PS	PS2015PS02
AFDELING	SGU	COMMISSIE	BEM
STELLER	R.J. Poort	DOORKIESNUMMER	06-18300527
REGISTRATIENUMMER	814D3BD2	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Beek

Titel : Benoeming PS- en commissieleden in interne en externe gremia

---

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit pag. 3

Toelichting

Bijlage(n): 1

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Met het aantreden van de Nieuwe Provinciale Staten moet ook de samenstelling van de verschillende bestuurlijke gremia opnieuw worden vastgesteld.

Het gaat achtereenvolgens om:

1. De plaatsvervanger voorzitter van uw Staten. De heren De Kruijf en Van Kranenburg zijn uit uw midden als kandidaat voor deze functie aangedragen
2. de bemensing van de vier statencommissies (het fractievoorzittersconvent heeft op 13 april jl. afgesproken, dat tot het zomerreces met de vier bestaande statencommissies zal worden gewerkt, in afwachting van de resultaten van een nieuw coalitie-akkoord i.c. portefeuilleverdeling, een bezinning op de vergadervormen in de komende "hei-sessie" en beantwoording van de vraag of kan worden teruggegaan naar drie statencommissies)
3. de benoeming van de vier voorlopige voorzitters van de statencommissies tot het zomerreces
4. de benoeming van de leden van de subcommissie voor de jaarrekening (alle fracties mogen een statenlid afvaardigen)
5. de benoeming van vier statenleden, als lid van de werkgeverscommissie, waarvan de plaatsvervangend voorzitter van uw Staten deeluitmaakt
6. de leden van de werkgroep Europa (ook voor deze werkgroep mogen alle fracties een statenlid afvaardigen, een en ander is uiteraard afhankelijk van uw keuze om weer een werkgroep Europa in te stellen. Het overdrachtsdocument van de vorige werkgroep is voor u ter info bijgevoegd)
7. de leden van de Klankbordgroep communicatie (idem qua afvaardiging)
8. de drie leden en drie plaatsvervangend leden van de Programmaraad van de Randstedelijke Rekenkamer
9. de twee leden en een plaatsvervangend lid van de Algemene Vergadering van het IPO
10. de benoeming van leden als lid in het Algemeen Bestuur van de recreatieschappen.
De provincie Utrecht neemt deel aan vier gemeenschappelijke regelingen voor de recreatieschappen: Recreatie Midden Nederland, Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Kromme Rijn, Stichtse Groenlanden en het Plassenschap Loosdrecht (de provincie Utrecht is geen deelnemer aan de GR Vinkeveense Plassen). De afgelopen periode heeft geen vertegenwoordiging vanuit de provincie Utrecht plaatsgevonden in de verschillende AB's. Mede naar aanleiding van de koersnotitie Toekomst recreatieschappen, hebben de recreatieschappen besluiten genomen die ook gevolgen hebben voor de provincie Utrecht. Zo worden de recreatieschappen UHVK en Vinkeveense Plassen opgeheven en wordt een transitie RMN voorbereid. Dit

vereist zorgvuldige besluitvorming en rechtvaardigt betrokkenheid van de provincie binnen de verschillende AB-vergaderingen. Voor het Recreatieschap Midden Nederland kunnen 2 statenleden toetreden tot het AB.

De benoemingen in de verschillende gremia zijn door de griffie uitgezet t.b.v. het aanmelden van leden, een en ander overeenkomstig de gemaakte afspraak in het fractievoorzittersconvent.

Na dit benoemingbesluit, als start van de nieuwe periode, wordt voor toekomstige mutaties in de commissies . voorgesteld gebruik te maken van de mogelijkheid in artikel 54, lid 3 van het Reglement van Orde, de benoeming van de leden en van de plaatsvervangend leden door de voorzitter van uw Staten te laten plaatsvinden.

Voorgesteld wordt te besluiten, zoals weergegeven in bijgevoegd ontwerp-besluit.

Besluit van Provinciale Staten van Utrecht van 30 april 2015 tot benoeming van leden van Provinciale Staten en commissieleden in de bestuurlijke gremia.

Provinciale Staten van Utrecht;

Overwegende dat tot het zomerreces van 2015 in elk geval wordt gewerkt met de vier bestaande statencommissies

Gelet op het bepaalde in de Provinciewet en het Reglement van Orde provincie Utrecht;

Besluiten:

1. Het maximaal aantal leden per commissie te bepalen op 28, welk aantal als volgt is opgebouwd:
  - voor fracties met meer dan 8 leden: maximaal 4 leden;
  - voor fracties in de categorie van 5 tot 8 leden: maximaal 3 leden;
  - voor fracties in de categorie van 1 tot 4 leden: maximaal 2 leden
2. Gebruik te maken van de bevoegdheid, ingevolge artikel 54 lid 3 van het Reglement van Orde, voor komende mutaties in de commissies, de benoeming van de leden en plaatsvervangend leden te laten plaatsvinden door de voorzitter van hun Staten
3. . . . . te benoemen tot plaatsvervangend voorzitter van de Staten
4. De volgende personen te benoemen tot leden van de vier statencommissies:

Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen (BEM)

- Mw. A.J. Vlam (VVD)
- Dhr. A.H.L. Kocken (VVD)
- Dhr. D.S.L. Tuijnman (VVD)
- Dhr. M.C.J. Groothuizen (D66)
- Mw. H. Chidi (D66)
- Dhr. N.J.P. Hoefnagels (D66)
- Mw. M.W.J. Maasdam (CDA)
- Dhr. J.M. Buiting (commissielid namens het CDA)
- Dhr. A. Essousi (PvdA)
- Dhr. R.G.H. van Muilekom (PvdA)
- Mw. P.J. van Viegen (PvdA)
- Dhr. R.G.J. Dercksen (PVV)
- Dhr. H. IJssennagger (PVV)
- Dhr. A.M. Meijer (SP)
- Dhr. G.J. Bosman (SP)
- Dhr. F.H.W. Bekkers (GroenLinks)
- Mw. A.C. Boelhouwer (Groen Links)
- Dhr. A.J. Schaddelee (ChristenUnie)
- Mw. N. de Haan (ChristenUnie)
- Dhr. G. van Leeuwen (SGP)
- Mw. H.J. Keller (PvdD)
- Mw. F.M. Arissen (PvdD)
- Mw. W.M.M. Hoek (50PLUS)

Statencommissie Ruimte, Groen en Water (RGW)

- Mw. A.A. Ens (VVD)
- Mw. J.C.V. Vaessen (VVD)
- Dhr. J. Germs (VVD)
- Dhr. J.G. Boerkamp (D66)
- Dhr. P.D. Overkleef (D66)
- Mw. A. Dekker (commissielid namens D66)
- Mw. D.J. Dorrestijn (CDA)
- Mw. T. Koelewijn (CDA)
- Dhr. T. van Oosterom (commissielid namens het CDA)
- Dhr. A. Essousi (PvdA)
- Dhr. R.G.H. van Muilekom (PvdA)
- Dhr. C. de Kruijf (PvdA)
- Mw. E.J. Broere (PVV)
- Dhr. W.J. Ubaghs (PVV)
- Dhr. F. Thiadens (commissielid namens de PVV)
- Mw. A.M. Poppe (SP)
- Mw. M.G. Noordenbos (SP)
- Dhr. T. Schipper (Commissielid namens de SP)
- Dhr. F.H.W. Bekkers (GroenLinks)
- Dhr. H.P. van Essen (GroenLinks)
- Mw. E. Kotkamp (commissielid namens GroenLinks)
- Dhr. C.J. van Kranenburg (ChristenUnie)
- Dhr. C. de Heer (commissielid namens ChristenUnie)
- Dhr. P. van Leeuwen (SGP)
- Mw. H.J. Keller (PvdD)
- Mw. F.M. Arissen (PvdD)
- Mw. W.M.M. Hoek (50PLUS)
- Dhr. A.Ph.J. Richter (commissielid namens 50PLUS)

Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie (MME)

- Mw. J.C.V. Vaessen(VVD)
- Dhr. J.W. Joustra (VVD)
- Dhr. Z. el Yassini (VVD)
- Dhr. I. Thonon (D66)
- Mw. A.M. Schneiders (D66)
- Mw. A.W.T. Dercksen (D66)
- Dhr. J.M.W. Jansen (CDA)
- Dhr. D.G. Boswijk (CDA)
- Dhr. A. Essousi (PvdA)
- Mw. J.P. d'Hondt (PvdA)
- Dhr. W. Wagemans (commissielid namens PvdA)
- Dhr. H. IJssennagger (PVV)
- Dhr. W.J. Ubaghs (PVV)
- Dhr. G.J. Bosman (SP)
- Dhr. A.M. Meijer (SP)
- Dhr. H.P. van Essen (GroenLinks)
- Mw. E. Brinksma (commissielid namens GroenLinks)
- Dhr. A.J. Schaddelee (ChristenUnie)

- Dhr. A. Nicolai (commissielid namens de ChristenUnie)
- Dhr. B. van den Dikkenberg (commissielid namens de SGP)
- Mw. H.J. Keller (PvdD)
- Mw. F.M. Arissen (PvdD)
- Mw. W.M.M. Hoek (50PLUS)

Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur (WMC)

- Mw. N. Eijsbroek (VVD)
- Dhr. A.H.L. Kocken (VVD)
- Dhr. J. Germs (VVD)
- Mw. A.M. Schneiders (D66)
- Mw. H. Chidi (D66)
- Mw. T. Koelewijn (CDA)
- Dhr. D.G. Boswijk (CDA)
- Mw. J.P. d'Hondt (PvdA)
- Mw. P.J. van Viegen (PvdA)
- Mw. E.J. Broere (PVV)
- Dhr. H. van Deún (commissielid namens de PVV)
- Mw. M.G. Noordenbos (SP)
- Mw. A.M. Poppe (SP)
- Mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks)
- Dhr. H.P. van Essen (GroenLinks)
- Mw. N. de Haan (ChristenUnie)
- Dhr. A.J. Schaddelee (ChristenUnie)
- Dhr. P. van Ojen (commissielid namens de SGP)
- Dhr. A. Travaille (commissielid namens de PvdD)
- Mw. W.M.M. Hoek (50PLUS)
- Dhr. P.B.J. Koning (commissielid namens 50PLUS)

5. De volgende leden uit hun midden te benoemen tot voorlopig voorzitters (tot het zomerreces 2015) van de vier statencommissies, waaronder mede begrepen de onder die commissies ressorterende subcommissies:

- Dhr. C. de Kruijf als voorlopig voorzitter van de statencommissie Bestuur, Europa en Middelen (BEM)
- Dhr. A.H.L. Kocken als voorlopig voorzitter van de statencommissie Ruimte, Groen en Water (RGW)
- Dhr. A.J. Schaddelee als voorlopig voorzitter van de statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie (MME)
- Mw. A.C. Boelhouwer als voorlopig voorzitter van de statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur (WMC)

6. De volgende leden uit hun midden te benoemen tot lid van de Subcommissie voor de Jaarrekening:

- Dhr. J. Germs (VVD)
- Dhr. M.C.J. Groothuizen (D66)
- Dhr. J.M. Buiting (commissielid namens het CDA)
- Dhr. R.G.H. van Muilekom (PvdA)
- Dhr. A.J. Schaddelee (ChristenUnie)
- Dhr. H. IJssennagger (PVV)

7. De volgende vier leden uit hun midden te benoemen tot lid van de Werkgeverscommissie

- ..... (Plaatsvervangend voorzitter van de Staten)
- Dhr. J.M.W. Jansen (CDA)
- Mw. A.W.T. Dercksen (D66))
- Dhr. R.G.J. Dercksen (PVV)

8. De volgende leden uit hun midden te benoemen tot lid van de Werkgroep Europa:

Afhankelijk van uw keuze om al dan niet een nieuwe Werkgroep Europa in te stellen, dient deze bemenst te worden.

- Dhr. D.S.L. Tuijnman (VVD)
- Mw. H. Chidi (D66)
- Dhr. A. Essousi (PvdA)
- Dhr. R.G.J. Dercksen (PVV)
- Mw. M.J. Maasdam (CDA)
- Mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks)
- Dhr. C.J. van Kranenburg (ChristenUnie)
- Dhr. G. van Leeuwen (SGP)
- Mw. H.J. Keller (PvdD)

9. De volgende leden uit hun midden te benoemen tot lid van de Klankbordgroep communicatie

- Dhr. A. Schaddelee (ChristenUnie)
- Dhr. P.D. Overkleeft (D66)
- Mw. J.C.V. Vaessen (VVD)
- Mw. P.J. van Viegen (PvdA)
- Mw. F.M. Arissen (PvdD)

10. De volgende drie leden en drie plaatsvervangend leden uit hun midden te benoemen tot lid van de Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer

- Mw. T. Koelewijn (CDA)
- Mw. A.M. Schneiders (D66)
- Dhr. A. Essousi (PvdA)
- Mw. J.P. d'Hondt (PvdA, plaatsvervangend lid)
- Mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks, plaatsvervangend lid)
- Mw. A.J. Vlam (VVD, plaatsvervangend lid)

11. De volgende twee leden en een plaatsvervangend lid uit hun midden te benoemen tot lid van de Algemene Vergadering IPO

- Mw. H. Chidi (D66)
- Mw. E.J. Broere (PVV)

12. De volgende leden uit hun midden te benoemen tot lid van het Algemeen Bestuur van de volgende recreatieschappen:

- Dhr. D.G. Boswijk (CDA), als AB-lid van het Recreatieschap Midden Nederland
- Mw. A.J. Vlam (VVD), als AB-lid van het Recreatieschap Midden Nederland
- Mw. J.C.V. Vaesen (VVD), als AB-lid van het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Kromme Rijn
- Mw. A.W.T. Dercksen (D66), als AB-lid van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden
- Dhr. W.J. Ubaghs (PVV), als AB-lid van het Plassenschap Loosdrecht

Voorzitter,

Griffier,

Bijlage 1

statenbrief

Aan Provinciale Staten

DATUM	Maart 2015	REFERENTIE	Ruud Poort
ONS NUMMER		DOORKIESNUMMER	06-18300527
NUMMER PS		E-MAILADRES	ruud.poort@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	3		

Onderwerp Statenbrief: Overdrachtsdocumenten Werkgroep Europa

Voorgestelde behandeling: ter informatie/korte bespreking

Geachte dames en heren,

Inleiding

Tijdens deze statenperiode is, onder de vleugels van de commissie BEM, de Werkgroep Europa actief geweest. De Werkgroep is op regelmatige basis bij elkaar gekomen en ook heeft de Werkgroep een aantal maal overleg gevoerd in P4-verband met de werkgroepen van Noord-Holland, Zuid-Holland en Flevoland.

De gezamenlijke P4-werkgroepen hebben een Overdrachtsdocument opgesteld (bijlage 1). Daarnaast is er vanuit de Werkgroep Europa Utrecht een aanvulling gedaan, waarin meer specifiek is gekeken naar het functioneren van de Werkgroep, hetgeen tevens tot een aantal inzichten en aanbevelingen heeft geleid (bijlage 2).

Tot slot is door de ambtelijke organisatie een memorandum opgesteld (bijlage 3), waarin nader wordt ingegaan op de wet- en regelgeving, financieringsprogramma's en netwerken waarin wij als provincie Utrecht (al dan niet in Randstadverband) participeren.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze stukken en akkoord te gaan met het ter kennis brengen van deze overdrachtsdocumenten aan de nieuwe Staten na 18 maart 2015.

A.C. Boelhouwer
voorzitter Werkgroep Europa provincie Utrecht

Bijlage 1

OVERDRACHTSDOCUMENT van de Werkgroepen Europa van Provinciale Staten van de Randstadprovincies

Inleiding: samenwerking Randstadprovincies in het 'Europa van de regio's'

Provincies laten zich in Brussel in regionaal verband horen om Europese besluitvorming te kunnen beïnvloeden en aan te kunnen sluiten bij Europese subsidietrajecten. De vier Randstadprovincies Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland slaan hiertoe sinds 20 jaar de handen ineen onder de naam 'Regio Randstad'. In de Randstad Strategie Europa 2012-2015 "De krachten gebundeld" zijn de rollen van PS bij het thema Europa vastgelegd. Het doel van de samenwerking in Brussel is het versterken van de concurrentiepositie van de Randstad in een integrerend Europa en het verbeteren van de leefkwaliteit in de Randstad. In het huidige 'Europa van de regio's' is deze regionale inzet van groot belang!

De Randstad Strategie Europa

Om focus aan te brengen en op die manier sterker te staan richting Europa, stellen de vier Provinciale Staten aan het begin van de Statenperiode de genoemde Randstad Strategie Europa (RSE) vast. De RSE geeft aan op welke Europese dossiers de Randstadprovincies de komende jaren nauw samenwerken. Daarnaast zijn er thema's per provincie. De vier Provinciale Staten worden met het Bericht Europa, fiches en jaarplannen op de hoogte gehouden van ontwikkelingen op de voortgang van de in de RSE geselecteerde thema's.

De werkgroepen Europa

De GS-en, in casu de vier Europa-gedeputeerden, voeren de ambities en opgaven van de RSE uit. Om als vier Provinciale Staten de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordige taken bij dit Europese beleid uit te kunnen oefenen, kennen de provincies sinds 2007 de (staten-) werkgroepen Europa (in de provincie Noord-Holland het Coördinatie Overleg Europa genoemd). Deze werkgroepen komen regelmatig samen in een interprovinciaal samenwerkingsverband.

De politieke behandeling en besluitvorming over Europese onderwerpen is per definitie voorbestemd aan de individuele commissies en staten; de werkgroepen hebben nadrukkelijk een *faciliterende* rol in de informatievoorziening naar PS en de vakcommissies. Dat is nodig; de ervaring leert dat het verkrijgen van overzicht en het halen van meerwaarde uit de informatiestroom over 'Europa' structurele afstemming vergt met de Europa-woordvoerders en met de Europa-gedeputeerden. Dit heeft te maken met de veelal abstracte informatie, de veelheid aan informatie, de benodigde (basis)kennis van Europese besluitvorming, de ontwikkelingen rondom de Randstaddossiers en de noodzaak van een integrale behandeling in de commissies – met de nadruk op focus en efficiëntie.

Taken werkgroepen Europa

1. De werkgroepen treffen elkaar en de Europa-gedeputeerden met enige regelmaat in een overleg in het Randstedelijk Europees Overleg. Zij vormen hierin een voorpost namens de Staten van de Randstadprovincies. Doel: het in procedurele zin faciliteren van de informatievoorziening over Europese thema's en ontwikkelingen voor behandeling en besluitvorming in de provincies. Samenwerking tussen de staten op het thema Europa is van groot belang, omdat de provincies zich in Brussel profileren als Regio Randstad.

2. De individuele werkgroepen zien in de eigen provincies toe op een tijdige, samenhangende en adequate informatievoorziening door GS aan PS. Intern 'bewaken' de werkgroepen de behandeling van Europese onderwerpen en ontwikkelingen in de vakcommissies met daarbij specifieke aandacht voor de

voor de commissie relevante (dan wel geselecteerde) Europese dossiers. De behandelwijze van Europa-stukken kan per provincie verschillen.

3. De werkgroepen vergaren ook zelfstandig informatie, bijvoorbeeld vanuit het maatschappelijk middenveld, ter ondersteuning van de meningsvorming van PS en om signalen hierover aan de colleges door te geven. Hiertoe worden in gezamenlijkheid fora georganiseerd op belangrijke Europese thema's.

Voorstel van de werkgroepen Europa en het COE aan de nieuwe Staten:

- Per provincie een werkgroep Europa in te stellen en te bemensen, die
- deelneemt aan het gezamenlijke overleg van de werkgroepen en de gedeputeerden in het Bestuurlijk Overleg Europa ten aanzien van provinciaal-Europese thema's en ontwikkelingen;
- met als opdracht het in procedurele zin faciliteren van de informatie-voorziening aan en daarmee de behandeling en besluitvorming in commissies en PS van de Randstadprovincies.

Bijlage 2

Overdrachtsdocument Werkgroep Europa Utrecht

In de laatste vergadering van de Werkgroep is, naar aanleiding van het Overdrachtsdocument vanuit de P4-werkgroepen, specifiek gesproken over hetgeen de Werkgroep mee wil geven voor de volgende statenperiode.

Vanuit de Werkgroep wordt aangegeven dat het van belang is dat Statenleden snel grip krijgen op de materie. Het is nuttig is om na de statenverkiezingen snel een bezoek aan Brussel te brengen. Deze bezoeken zijn effectief en misschien zou dit zelfs jaarlijks moeten.

Over het voortbestaan van de Werkgroep in de volgende periode lopen de meningen uiteen.

Een optie is om de Werkgroep op te heffen en de activiteiten in principe terug te leggen naar de commissie BEM en de Europees getinte stukken daar direct te agenderen. De woordvoerders Europa uit BEM vormen dan een virtuele commissie die naar behoefte of op regelmatige basis bij elkaar komt.

Een aparte Werkgroep zorgt er wel voor dat er een groep mensen is die kan fungeren als gesprekspartner voor de werkgroepen van de andere drie provincies. Als de huidige vorm gehandhaafd blijft, is de aanbeveling om onverminderd kritisch te blijven op de stukken die in de Werkgroep aan de orde komen en of de daar gegeven presentaties nuttig zijn.

Een andere genoemde optie is om de Werkgroep meer het karakter van de Subcommissie voor de Jaarrekening te laten aannemen, structureler moet vergaderen en formeler de stukken moet behandelen. Voor welke variant ook wordt gekozen: er zou gestreefd moeten worden naar een situatie waarbij alle fracties vertegenwoordigd zijn. Deelname van de ambtelijke organisatie is structureel en dit zou ook zo moeten blijven. Daarnaast zou de gedeputeerde altijd aanwezig moeten zijn bij de vergaderingen.

Een verdere aanbeveling is om contact te zoeken met mensen die in het EP zitten en de regio in portefeuille hebben. Maak een netwerk met bv. Eickhout, Jongerius en Mineur. Zij kunnen mogelijk een signalerende rol hebben. Daarbij is dan wel de vraag of deze EP-ers, hoewel uit Utrecht afkomstig, zich wel met zaken bezig houden die voor Utrecht belangrijk zijn. Ook blijft het zo dat de signalerende rol is belegd bij alle lobbyisten (HNP) die we als Utrecht/Randstad in Brussel hebben. Het HNP kan vooruit- en terugkijken en ons wijzen op zaken die gaan spelen.

Bijlage 3

DATUM	<input type="text"/>
AAN	Provinciale Staten, Werkgroep Europa
VAN	BDO / BIN Europacluster: T.E. Jaroszek, M.Hekman, J. Swets
DOORKIESNUMMER	2842, 2204
R	
ONDERWERP	Provincie Utrecht Europawijs

Naast 'Den Haag' krijgt de provincie Utrecht steeds meer te maken met 'Brussel'. Op verzoek van de Werkgroep Europa van de Provinciale Staten heeft het Europacluster (van het Team Bestuur & Internationaal) in deze notitie de belangrijkste raakvlakken tussen de provincie en Europa in kaart gebracht. De notitie is bedoeld als een geheugensteuntje voor de (toekomstige) Statenleden.

In Brussel wordt (Europees) beleid gemaakt in samenspel tussen de Europese Commissie, de lidstaten (de Europese Raad) en het Europees Parlement. Bij het vormen van het Europees beleid worden altijd veel partijen geraadpleegd. Een van hen is het Comité van de Regio's, een officieel Europees adviesorgaan waarin lokale en regionale overheden vertegenwoordigd zijn. Heel veel belangenorganisaties voeren actief lobby op de voor hen belangrijke thema's.

Het beleid van de Europese Unie heeft zijn uitwerking op verschillende beleidsvelden van de provincie. Daarom heeft de portefeuille Europa, bestuurlijk en ambtelijk, een coördinerend en faciliterend karakter t.a.v. het Europees aspect van andere beleidsvelden van de provincie.

De vele manieren waarop de Provincie bij de Europese Unie betrokken is, vallen onder drie hoofdthema's:

1. Europese wet- en regelgeving,
2. Europese financieringskansen,
3. Europese netwerken.

1. Europese wet- en regelgeving

De provincie moet Europese wet- en regelgeving naleven en in specifieke gevallen implementeren. Daarom probeert de provincie, in coalitie met andere belanghebbenden, de Europese wet- en regelgeving te beïnvloeden, bijvoorbeeld door initiatief te nemen en de Europese instellingen actief te adviseren.

1.1. Naleving

Een van de belangrijkste doelen van de Europese Unie is het bevorderen van de interne vrije handel. Bij vrijwel elke beleidskeuze moet de provincie rekening houden met de Europese regelgeving die het vrije handelsverkeer binnen de Unie bevordert. De Europese Commissie ziet toe op de naleving van deze regels.

- *Mededingingsregels* gelden voor de provincie als ondernemer.
- *Aanbestedingsregels* gelden voor de provincie als opdrachtgever.
- *Staatssteunregels* gelden voor de provincie als verlener van financiële steun aan ondernemingen.

Vooraf de staatssteunregelgeving is de laatste jaren zeer uitgebreid. In principe zijn alle concurrentievervalsende maatregelen van overheden aan ondernemingen verboden. Van staatssteun is al gauw sprake, niet alleen bij subsidies aan bedrijven, maar ook bijvoorbeeld bij grondtransacties,

revolving funds (risicokapitaal, garanties en leningen), nadeelcompensatie bij bedrijfsverplaatsing, cultuur- en sportsubsidies, subsidies voor agrariërs en milieusubsidies voor hernieuwbare energie en energiebesparing. Toch kent het staatssteunverbod vele uitzonderingen. Daar kan de provincie gebruik van maken als ze bepaalde beleidsprioriteiten wil steunen. Wel zijn de uitzonderingen op het staatssteunverbod gebonden aan specifieke voorwaarden en verplichtingen. Het is van belang dat de provincie bewust omgaat met deze regelgeving.

1.2. Implementatie

De provincie is als medewetgever en handhaver verantwoordelijk voor de implementatie van een aantal Europese richtlijnen voornamelijk op het gebied van *milieu (bijv. luchtkwaliteit)*, *natuur, landschap* en *biodiversiteit*.

Europese richtlijnen worden geïmplementeerd in nationale wetgeving en vervolgens ingebed in lokale en regionale besluitvorming. Als het Rijk echter een richtlijn te laat of niet correct omzet in de nationale wetgeving, dan kan deze rechtstreekse werking krijgen. Particulieren kunnen dan beroep doen op de rechten die de richtlijn hen geeft. Daarom is het van belang dat de provincie Europese regels in de gaten houdt en meewerkt aan totstandkoming ervan. Dit doet de provincie meestal samen met de overige Randstadprovincies, in het IPO-verband of in functionele coalities afhankelijk van het onderwerp.

1.3. Lobby

Omdat Europese regelgeving een steeds grotere rol speelt op vrijwel alle beleidsterreinen, voert de provincie lobby om deze regelgeving uitvoerbaar en nuttig te houden. Om deze lobby effectief te maken, werkt de provincie samen met andere provincies (in Randstad- of IPO-verband) en, afhankelijk van het onderwerp, andere partners zoals kennisinstellingen of milieuorganisaties. Een belangrijk platform om met buitenlandse regio's invloed uit te oefenen op het Europees beleid is het *Comité van de Regio's*, de vertegenwoordiging van regionale en lokale overheden bij de Europese Unie. Actuele thema's komende tijd:

- uitvoering Europa 2020 strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei
- koolstofarme economie: energietransitie van fossiele (uitputbare) naar hernieuwbare energiebronnen
- *smart regulation*: een actie om Europese regelgeving meer eenvoudig, efficiënt en effectief te maken en beperken tot zaken die de lidstaten overstijgen (subsidiariteitsbeginsel)
- *Urban Agenda*: de rol van steden en hun verhouding tot de regio's waarin ze liggen
- discussie vanaf 2017 over nieuw cohesiebeleid (ESF en EFRO) van na 2020.

Het is voor de provincie Utrecht van belang om zich de komende tijd in Brussel te profileren als kennisintensieve regio die dankzij samenwerking tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven in het Economic Board een belangrijke bijdrage levert aan deze uitdagingen.

2. Europese financieringskansen

Ook in de nieuwe budgettaire periode van de Europese Unie (2014-2020) biedt Europa, ondanks bezuinigingen, nog steeds aantrekkelijke financieringsmogelijkheden voor het realiseren van beleidsdoelstellingen van de provincie. Een belangrijk onderscheid daarbij is tussen Europese programma's die mede door de provincie worden gerund en programma's waarbij de provincie deze rol niet heeft.

2.1. Programma's mede gerund door de provincie

Bij Europese programma's die mede door de provincie worden gerund krijgt de provincie de verantwoordelijkheid om een bepaald bedrag aan Europese subsidies binnen de geldende kaders weg te zetten via de projecten. De provincie heeft dan invloed op de beleidskeuzes en het management van zo'n programma. In het kader van deze programma's is de internationale samenwerking niet nodig. De belangrijkste programma's in deze categorie zijn:

- Het *Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3)* wordt gezamenlijk door de provincies en het Rijk uitgevoerd. De aanvragers uit de provincie Utrecht kunnen binnen dit programma aanspraak maken op in totaal € 39,44 mln. uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (*ELFPO*) voor projecten op het gebied van natuur, water, verkaveling, jonge boeren, kennisoverdracht en innovatie.
- Het economisch stimuleringsprogramma *Kansen voor West II (2014-2020)* wordt gezamenlijk door vier Randstadprovincies (P4) en vier grote steden (G4) uitgevoerd. De aanvragers uit de provincie Utrecht kunnen binnen dit programma aanspraak maken op in totaal € 18,7 mln. uit het Europees Fonds voor regionale Ontwikkeling (EFRO) en € 3,8 mln. van Rijkscofinanciering voor projecten op het gebied van innovatie en kolstofarme economie. De uitvoering ligt bestuurlijk en ambtelijk bij Economie.
- *Climate-KIC (Climate Knowledge and Innovation Community)* is een internationaal samenwerkingsverband van bedrijven, kennisinstellingen en overheden met als doel het vinden van oplossingen voor klimaatverandering door het bieden van innovatie, ondernemerschap en onderwijs. Climate-KIC brengt experts uit bedrijfsleven, overheid en kennisinstellingen bijeen om de Europese agenda voor de aanpak van klimaatverandering vorm te geven. De provincie Utrecht is een van de deelnemende partijen en kan meedoen aan projecten. De budgetten worden jaarlijks bepaald op basis van voorstellen.

2.2. Overige programma's

Bij de meeste Europese programma's heeft de provincie geen rol als medebeheerder ervan. De provincie kan dan of zelf een aanvrager zijn of potentiële aanvragers uit de provincie op de kansen wijzen binnen een specifiek programma. Elke aanvraag, ook een aanvraag van de provincie zelf, concurreert dan met vele aanvragen uit andere landen. Ook is bij dit soort bovennationale programma's internationale samenwerking noodzakelijk.

De volgende programma's zijn het meest interessant voor het beleid van de provincie (met het totale budget voor de hele Unie voor de periode 2014–2020):

- *Interreg Noordwest Europa*
Het programma (€ 48 miljoen) richt zich op transnationale samenwerking op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie, koolstofarme economie, bescherming van de leefomgeving en stimuleren van efficiënt gebruik van grondstoffen en materiaal.
- *Horizon 2020*
Een zeer groot onderzoeksprogramma (€ 80 miljard) dat onderzoek koppelt aan innovatie gericht op het op de markt brengen van goede ideeën (industriële onderzoek en experimentele toepassing) met 3 pijlers: excellente wetenschap, industrieel leiderschap en maatschappelijke uitdagingen.
- *LIFE*
Het programma (€ 3,46 miljard) investeert in milieu, efficiënt hulpbronnengebruik, natuur en biodiversiteit.
In 2013 ontving de provincie ruim € 1,6 miljoen subsidie vanuit dit programma voor natuurherstelwerkzaamheden in de natuurgebieden het Noorderpark en Botshol.
- *Creative Europe*
Het programma (€ 1,46 miljard) heeft als doel de Europese creatieve en culturele sectoren te stimuleren en bij te dragen aan de economie, werkgelegenheid en sociale cohesie in Europa.
- *Connecting Europe Facility (CEF)*
Het Europese programma (€ 50 miljard) voor infrastructuur richt zich op pijlers energie (o.a. transnationale elektriciteits- en gasverbindingen en smart grids), 'digital' (o.a. snelle internetverbindingen en diensten) en 'transport' (o.a. multimodale transport en verkeersmanagementsystemen).
- *ELENA (European Local ENergy Assistance)*
Een faciliteit van de Europese Investeringsbank (EIB) ter ondersteuning van steden en regionale overheden bij de uitwerking van hun grootschalige innovatieve investeringsprogramma's of projecten

voor energiebesparing en duurzame energie (die een investering vergen van meer dan € 30 miljoen).

3. Europese netwerken

Om gebruik te kunnen maken van de meeste Europese subsidieprogramma's en om effectief lobby te kunnen voeren in Brussel heeft de provincie internationale partners nodig. Deze vindt de provincie in verschillende Europese netwerken. Deze netwerken bieden ook de gelegenheid voor kennis- en ervaringsuitwisseling.

Op dit moment is de provincie lid van de volgende netwerken:

- *AIR* (Air-Quality Initiative of Regions) wisselt regionale praktijkvoorbeelden uit om luchtkwaliteitsproblemen aan te pakken.
- *ERRIN* (European Regions Research and Innovation Network) richt zich op onderzoek, innovatie en ontwikkeling.
- *PURPLE* (Peri Urban Regions Platform Europe) heeft als doel om de specifieke problemen van het 'platteland onder stedelijke druk' hoog op de Europese agenda te houden.
- *ENCORE* (Environmental Conference of the Regions of Europe) richt zich op een effectieve implementatie van Europese milieuregelgeving en verbetering van bestuur op het gebied van milieu en duurzaamheid.
- *IMPEL* (Implementation and Enforcement of Environmental Law), het Europese Netwerk voor de implementatie en handhaving van milieuregelgeving, zet zich in voor een effectievere uitvoering van milieuwetgeving, door o.a. kennisuitwisseling, voorlichting, delen van instrumenten, samenwerking en feedback aan de Europese wetgever.

Meer informatie:

- Provincie Utrecht: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/europa
- Regio Randstad: www.randstadregion.eu
- Huis van de Nederlandse Provincies: www.nl-prov.eu
- Europa Decentraal: www.europadecentraal.nl
- Europese Unie: <http://europa.eu>